ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
F. G. JACOBS
της 20ής Νοεμβρίου 1990 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Στην υπόθεση αυτή, η Επιτροπή ζητεί να αναγνωριστεί, βάσει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, ότι, μη θεσπίζοντας εντός της καθορισμένης προθεσμίας τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της οδηγίας 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Σεπτεμβρίου 1983, για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμίαντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (ΕΕ L 263, σ. 25), η Ιταλική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ.

2. Το άρθρο 18 της οδηγίας ορίζει:

« 1) Τα κράτη μέλη εκδίδουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1987 και αμέσως πληροφορούν σχετικά την Επιτροπή. Πάντως, η ημερομηνία 1η Ιανουαρίου 1987 μετατίθεται για την 1η Ιανουαρίου 1990, όσον αφορά τις εξορυκτικές δραστηριότητες του αμιάντου.

2) Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις διατάξεις εσωτερικού δικαίου που εκδίδουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία. »

3. Επειδή δεν έλαβε καμιά πληροφορία εκ μέρους της Ιταλίας όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας, η Επιτροπή, βάσει του άρθρου 169 της Συνθήκης, απηύθυνε στην Ιταλική Κυβέρνηση το από 16 Νοεμβρίου 1987 έγγραφο με το οποίο την καλούσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

4. Με την απάντησή της στο έγγραφο αυτό, η Ιταλική Κυβέρνηση επικαλέστηκε διάφορα εσωτερικά προβλήματα που προέκυπταν για τη μεταφορά της οδηγίας στο ιταλικό δίκαιο. Αναφέρθηκε επίσης σε διάφορες διατάξεις του ιταλικού δικαίου οι οποίες, κατά την Ιταλική Κυβέρνηση, εξασφάλιζαν την προστασία των εργαζομένων από τον αμίαντο, εν αναμονή εφαρμογής της οδηγίας. Στις 18 Ιανουαρίου 1989, η Επιτροπή διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη, στην οποία η Ιταλική Κυβέρνηση δεν απάντησε. Στις 31 Ιουλίου 1989, η Επιτροπή άσκησε προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου. Η Επιτροπή απέκλεισε ρητά από το αντικείμενο της προσφυγής τα μέτρα που αφορούν τις εξορυκτικές δραστηριότητες για τον αμίαντο, καθόσον η προθεσμία για τη θέσπιση των μέτρων αυτών έληξε μόλις την 1η Ιανουαρίου 1990.

5. Με το υπόμνημα αντικρούσεως, η Ιταλική Κυβέρνηση αναφέρεται εκ νέου σε ορισμένες διατάξεις του ιταλικού δικαίου που αποβλέπουν στο να εξασφαλίζουν την προστασία των εργαζομένων έναντι των κινδύνων που προκύπτουν από τον αμίαντο. Πάντως, αναγνωρίζει την αναγκαιότητα θεσπίσεως άλλων νομοθετικών μέτρων για την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας. Δηλώνει ότι η Βουλή εξετάζει τώρα σχέδιο νόμου με το οποίο θα

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

εξουσιοδοτείται η εκτελεστική εξουσία να θεσπίσει διατάξεις για την εφαρμογή πολλών οδηγιών, μεταξύ των οποίων η οδηγία 83/477.

6. Ο εκπρόσωπος της Ιταλικής Κυβερνήσεως παρέσχε και άλλες διευκρινίσεις κατά τη σημερινή συνεδρίαση. Ωστόσο, από το υπόμνημα αντικρούσεως που κατέθεσε η Ιταλική Κυβέρνηση και από τις προφορικές παρατηρήσεις της προκύπτει ότι δεν αμφισβητείται η μη εφαρμογή της οδηγίας. Εξάλλου, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλεστούν διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής τους έννομης τάξης για να δικαιολογήσουν παράβαση των υποχρεώσεων που υπέχουν από το κοινοτικό δίκαιο.

7. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας πριν από την 1η Ιανουαρίου 1987 τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της οδηγίας 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, εκτός των μέτρων που αφορούν τις εξορυκτικές δραστηριότητες για τον αμίαντο, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ. Η Ιταλική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.